ZORGDOMEIN KRIJGT CONCURRENTIE VAN VECOZO-VERWIJZEN

‘Keuzevrijheid is goed voor innovatie en betaalbaarheid’

Digitale verwijzing is een onmisbare schakel in de huisartsenzorg. Jarenlang was er in de praktijk één verwijsdienst: Zorgdomein. Vanaf 2026 komt daar een alternatief naast: Vecozo-verwijzen. Een goede zaak, vindt LHV-bestuurslid en huisarts Mariëtte Willems. ‘Keuzevrijheid is goed voor innovatie en betaalbaarheid.’

TEKST: CORIEN LAMBREGTSE

Zorgdomein verwerkt jaarlijks meer dan 24,5 miljoen verwijzingen, diagnostiekaanvragen, adviesconsulten, transfers en rapportages. Voor huisartsen en andere verwijzers is het gebruik kosteloos, de benaderde zorgaanbieders betalen per transactie. Dat gaat in de praktijk om substantiële bedragen. ‘Zorgdomein heeft jarenlang een monopoliepositie gehad’, zegt Willems. ‘Geen concurrentie kan ertoe leiden dat er minder prikkels zijn om kritisch te blijven op prijsstelling, service en functionaliteiten. De zorgverzekeraars en grote zorgaanbieders wilden meer keuzevrijheid en meer grip op kosten en functionaliteiten.’

Die keuzevrijheid komt er nu met Vecozo-verwijzen. Vecozo ontwikkelde op verzoek van verzekeraars en aanbieders een alternatieve verwijsapplicatie die het volledige verwijsproces ondersteunt. De applicatie is het afgelopen jaar als pilot getest in de regio’s Rijnmond en Helmond. In 2026 wordt ze in de eerste regio’s ingevoerd en daarna verder uitgerold over Nederland. Een regio bestaat uit meerdere ziekenhuizen, huisartsen, VVT- en GGZ-instellingen, paramedici, diagnostisch centrum, zelfstandige klinieken en de regionale samenwerkingsorganisatie.

■ MEERDERE FUNCTIES

De LHV steunt de nieuwe ontwikkeling. LHV-bestuurslid Mariëtte Willems: ‘Concurrentie is gezond, houdt partijen scherp en vergroot de ruimte voor innovatie. In een krappe zorgmarkt worden verwijsapplicaties alleen maar belangrijker. Ze hebben veel meer functies dan alleen verwijzen. Ze geven bijvoorbeeld inzicht in wachtlijsten bij zorgaanbieders. Als de wachttijden te lang zijn en de toegang tot vervolgzorg beperkt, wil je dat een patiënt eenvoudig bij een andere zorgaanbieder terecht kan. In het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) is afgesproken dat zorgverzekeraars patiënten die dat willen zorgbemiddeling kunnen aanbieden. De zorgbemiddelaar heeft geen inhoudelijke inzage in het dossier, maar kan wel het nodige doen om de patiënt bij de juiste zorgaanbieder te krijgen. Dat ontlast huisartsen enorm bij het vinden van beschikbare zorg.’

Via de verwijsapplicaties wordt straks ook verwezen naar bewezen effectieve digitale gezondheidsapps (*zie artikel Diga’s, pagina 16*). Verder zijn er functies voor communicatie en databeschikbaarheid mogelijk. Volgens Willems willen huisartsen en regionale organisaties graag meer inzicht in verwijzingsstromen, zoals aantal verwijzingen, annuleringen en wachttijden. ‘Als we bijvoorbeeld weten hoeveel verwijzingen naar een GGZ-instelling worden geannuleerd omdat er geen plek is, helpt dat om regionale afspraken te maken en betere zorg te leveren.’

Over Zorgdomein en Vecozo

Zorgdomein is een Nederlands ict-bedrijf dat sinds 2004 digitale verwijzingen faciliteert tussen verwijzers en zorgaanbieders. Het bedrijf is in handen van aandeelhouders. Vecozo is in 2002 door zorgverzekeraars opgericht om de administratieve lasten in de zorg te verminderen. Het opereert zonder winstoogmerk. Het verzorgt veilige en gestandaardiseerde digitale communicatie, waaronder berichtenverkeer, declaraties, machtigingen en nu ook digitaal verwijzen.

‘GOEDE STAP OM ALTERNATIEF IN DE MARKT TE ZETTEN’

FOTO: HANS TAK

David Oei, huisarts in Rotterdam-Crooswijk, deed mee aan de pilot Vecozo-verwijzen in de regio Rijnmond. Volgens hem hebben de ontwikkelaars goed geluisterd naar de wensen van gebruikers.

‘Zorgdomein heeft zich voor het verwijzen van patiënten in een monopoliepositie genesteld. Van wat ik erover heb gehoord kost Zorgdomein veel geld voor zorgaanbieders en is het vrijwel onmogelijk om niet aangesloten te zijn als je verwijzingen wilt ontvangen. Het is belangrijk dat er een alternatief komt voor Zorgdomein. Vecozo heeft dat ontwikkeld. De kosten beloven lager te zijn en de functionaliteit is van hetzelfde

EÉN SYSTEEM PER REGIO

De verwachting is dat concurrentie prikkels geeft om de kosten van verwijzingen te verlagen. Willems: 'Voor kleinere zorgaanbieders, zoals ggz-instellingen, onafhankelijke psychologen en fysiotherapeuten, zijn de kosten nu soms een belemmering om zich aan te sluiten bij een verwijsdienst. Met lagere kosten wordt het voor hen aantrekkelijker om zich wel aan te sluiten en wordt het voor huisartsen makkelijker om naar hen te verwijzen. Dat hoeft dan niet meer via beveiligde e-mail of op papier.'
Uitgangspunt voor de LHV is dat het verwijzen eenvoudig en werkbaar moet blijven. 'Keuzevrijheid moet de praktijk ondersteunen, niet ingewikkelder maken', zegt Willems. 'Dus geen extra administratieve lasten en kosten, een soepele implementatie en heldere afspraken over verantwoordelijkheden. Het werkt het beste als regionale samenwerkingsorganisaties per regio gezamenlijk kiezen met welk systeem ze willen werken. Het feit dat ze kúnnen kiezen bevordert innovatie, leidt tot lagere kosten en betere samenwerking in de zorg.' ¶

FOTO: LILI VEREIJKEN

'PILOT GESLAAGD, NU DOORPAKKEN'

Merijn Godefrooij, huisarts in Helmond, was een van de huisartsen die meededen aan de pilot Vecozo-verwijzen. Hij kijkt er positief op terug.

'Vecozo heeft een hartstikke mooi product ontwikkeld dat heel goed werkt. In het begin was het natuurlijk even wennen. Het is net als overstappen van Windows naar Mac: je kunt er vergelijkbare dingen mee, alleen zitten de knoppen ergens anders. Ook was het aanbod nog beperkt: alleen ons regionale ziekenhuis en het lab zaten op Vecozo. De GGZ, thuiszorg en andere zorgaanbieders in de regio nog niet. Daar hadden we Zorgdomein dus toch nog voor nodig. Tijdens de pilot hadden we toevallig twee keer een storing van Zorgdomein. Doordat we Vecozo hadden, konden we toch blijven verwijzen.
De mensen van Vecozo waren heel coöperatief: ze luisterden goed naar onze feedback. Als we een functionaliteit misten of anders wilden, werd dat in volgende versies meteen doorgevoerd. Alles wat via Zorgdomein kan, kan nu ook via Vecozo.
Ik vind het goed dat er naast Zorgdomein een tweede verwijsdienst komt, omdat hierdoor concurrentie ontstaat op prijs en service. Dat houdt beide partijen scherp. Hoe minder geld er naar een verwijsdienst gaat, hoe meer er voor de zorg zelf overblijft.
Na de pilot ben ik Zorgdomein weer gaan gebruiken, omdat veel zorgverleners uit de regio (nog) niet op Vecozo zaten. Vanaf volgend jaar is dat anders en kunnen we tussen twee volwaardige systemen kiezen. Iedere huisarts heeft een eigen keuze, maar om het nieuwe systeem in een regio goed te laten werken, moeten huisartsen en ziekenhuizen in die regio besluiten om door te pakken.'

niveau of hoger. Bovendien biedt Vecozo meer openheid, bijvoorbeeld door de mogelijkheid om de catalogus met zorgaanbieders en zorgproducten separaat te ontsluiten.
Qua gebruik werkt het verwijssysteem van Vecozo heel intuïtief. De ontwikkelaars hebben goed geluisterd naar de wensen van gebruikers. Ikzelf heb hen gevraagd om in het systeem ook de optie van een 'open verwijzing' op te nemen. Daarmee kan de patiënt met de inhoudelijke verwijsbrief van de huisarts zelf een specialist uitkiezen, al dan niet met hulp van de zorgverzekeraar. Dat bevordert de autonomie en keuzevrijheid van de patiënt die weer zelf de verantwoordelijkheid neemt om bij een specialist terecht te komen.
Als de wachtlijsten voor een behandeling te lang zijn, kan de zorgbemiddelaar van de zorgverzekeraar onderzoeken waar de patiënt sneller terecht kan en dit voor hun klanten regelen. Het gebeurt nu te vaak dat patiënten met een verwijzing worden teruggestuurd naar de huisarts om het hele verwijsproces nog maar eens over te doen voor een andere aanbieder. Dat is niet onze taak: wij zijn de poortwachter van de zorg, we stellen de indicatie tot het verwijzen. Wij zijn geen reisbegeleider voor de tocht tot in de spreekkamer van een andere zorgaanbieder. Ik hoop echt dat Vecozo die open verwijzing in de definitieve versie heeft opgenomen.
Sinds de pilot gestopt is, werk ik weer met Zorgdomein, maar zodra Vecozo-verwijzen in onze regio beschikbaar is, maak ik daar graag gebruik van. Als ik moet kiezen tussen Zorgdomein en Vecozo? Dan kies ik Vecozo. Het is een open systeem, werkt net zo goed, is misschien nog wel beter afgestemd op de wensen van gebruikers en waarschijnlijk een stuk goedkoper. Het is een goede stap om een alternatief in de markt te zetten en zo de concurrentie op de markt te bevorderen.'

Meer weten?

Op onze website houden we je op de hoogte van ontwikkelingen rondom digitaal verwijzen.